

*Західна Юлія, здобувач вищої
(фахової передвищої, (ОКР
молодшого спеціаліста)) освіти III
курсу спеціальності “Фінанси,
банківська справа, та страхування”,
науковий керівник Колісник Т.Б.*

ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА: ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасні технологічні інновації сприяли впровадженню у науковий термінологічний обіг таке поняття як «цифрова економіка». Цифровій економіці характерне інтенсивне запровадження і використання цифрових технологій щодо зберігання, обробки і передачі інформації.

Феномен цифрової економіки починається у великому масштабі наприкінці ХХ століття. Саме тоді Інтернет почав широко використовуватися у суспільстві.

Цифрові технології у вигляді персонального комп'ютера й Інтернету вже трансформували працю, освіту, управління, розваги, дозволяючи, породили нові ринкові можливості, зумовивши суттєві економічні наслідки в широкому діапазоні секторів.

Нині дослідженнями в галузі цифрової економіки активно займаються такі вчені й економісти-практики: Х. Альбах, Б. Бертон, Е. Бриньольфссон, П. Догерті, Д. Ернст, Б. Кахін, М. Кнікрен, С. Маркович, Х. Мефферт, Т. Нібел, К. Шваб, Е. Шмідт та інші науковці. Серед вітчизняних учених можна виокремити Т.Д. Сіташа, О.А. Джусова, С.С. Апалькова, А.О. Маслова, П.Р. Пуцентейла, К.М. Крауса, Н.М. Крауса, С.В. Коляденко, О.Є. Гудзя, В.І. Ляшенка, О.С. Вишневського, О.А. Гриценко, Г.Т. Карчеву.

Метою статті є: визначення особливостей, трендів та перспектив розвитку цифрової економіки.

Під терміном цифрова економіка розуміють економіку, що базується на цифрових технологіях, її ще називають інтернет економікою, новою економікою, або web-економікою, це виробництво, продаж і постачання продуктів за

допомогою інформаційно-комунікаційних мереж. Тобто, можна фактично сказати, що цифрова економіка – це «нова сходинка» еволюції розвитку економіки, новий найважливіший двигун інновацій та конкурентоспроможності держави.

Вважають, що до основних складових цифрової економіки відносяться:

– підтримуюча інфраструктура (апаратне забезпечення, програмне забезпечення, телекомунікація, мережі);

– електронний бізнес (будь-які процеси, які організація проводить через комп'ютерні мережі);

– електронна комерція (передача товарів онлайн) [1].

Цифрова економіка — економіка, що базується на цифрових комп'ютерних технологіях.

За останні 15 років спостерігається величезне зростання цифрових платформ і їх вплив на наше життя. На споживачів впливає те, що вони бачать в соціальних мережах (Facebook, Twitter, Instagram) і інших таких популярних веб-сайтах.

Однак, є істотні недоліки цифрової економіки, які потребують вирішення:

1. Втрата в зайнятості. Чим більше ми залежимо від технологій, тим менше ми залежимо від людських ресурсів. Розвиток цифрової економіки може привести до втрати багатьох робочих місць. У міру того, як процеси стають більш автоматизованими, потреба в людських ресурсах зменшується.

2. Недолік експертів. Цифрова економіка вимагає складних процесів і технологій. Для побудови платформ і їх змісту потрібні добре навчені фахівці.

3. Капітальні інвестиції. Цифрова економіка вимагає сильної інфраструктури, добре функціонуючого Інтернету, сильних мобільних мереж і телекомунікацій. Все це трудомісткий процес [2].

Впровадження цифрової економіки в Україні на початковому етапі має відбуватися одночасно за трьома наступними напрямками:

- технологічним, де всі рішення техніко-технологічного характеру, повині бути стандартизовані, тобто бути безпечним та сертифікованими;

- інституційно-економічним, який передбачає організацію нових моделей управління та бізнес моделей з використанням розумних речей і повинен

відповідати нормативно-правовій базі соціально-економічних відносин суспільства;

- виробничим, що включає в себе конкретні бізнес додатки, які відповідають вимогам моделей управління другого напрямку, який базується на технічному забезпеченні. [3].

17 січня 2018 року Кабінет Міністрів України схвалив Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затвердив план заходів з її реалізації, які Міністерство економічного розвитку і торгівлі розробило разом з провідними експертами ІТ-сфери. Цей документ - це фактично дорожня карта цифрової трансформації економіки України [4].

Цифрова економіка дозволить Україні наповнити всі сфери життя сучасними електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними, що фактично уможливить інтегральну взаємодію віртуального та фізичного, тобто створить кіберфізичний простір. Концепцією розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки визначено, що цифровізація полягає у прискоренні вдосконалення існуючих та створенні нових цифрових галузей економіки, а також трансформації всіх сфер життєдіяльності у нові більш ефективні та сучасні.

Тенденції розвитку (тренди) цифрової економіки:

- діджиталізація;
- роботизація;
- відновлювальна енергетика;
- конвергенція технологій;
- віртуалізація світу;
- штучний інтелект.

Цифрову економіку на даний момент розглядають як невід'ємну частину суспільства. Її особливостями є багатофакторний вплив на суспільство, оскільки інформація формує суспільний розвиток і духовну сферу людини, а засоби її подання, як технічні, так і програмні, прямо впливають на фізичний і психічний стан особистості.

Цифрова економіка, як глобальна тенденція сучасності вимагає розвивати smart-технології, smart-освіту, smart-культуру, smart-технології, формувати концепцію конвергенції у цифровому суспільстві, формувати соціальний капітал, слід розвивати концепцію інноваційної освіти, що сприяють розширенню та взаємовпливам фізичного, цифрового та біологічного світів.

Завдяки цифровій економіці підвищується ефективність усіх галузей за рахунок використання інформаційних технологій; якісно і кількісно збільшуються можливості здійснення практично всіх операцій, зокрема надання та отримання різних адміністративних послуг і виконання банківських операцій.

Отже, цифрова економіка – це економіка відтворення і обміну інформацією, званням, соціальним капіталом, економіка розвитку творчої особистості, інформаційна економіка, що формується на мережевих принципах.

Список використаних джерел:

1. Апалькова В. В. Концепція розвитку цифрової економіки в Євросоюзі та перспективи в Україні: монографія. Дніпропетровськ: ДДАЕУ, 2017. 18 с.
2. Данніков О.В., Січкаренко К.О. Концептуальні засади цифровізації економіки України : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2018. 79 с.
3. Коломієць Г. М., Глушач Ю. С. Цифрова економіка: контроверсійність змісту і впливу на господарський розвиток. *БізнесІнформ*. 2017. 137 – 143с.
4. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018 - 2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 18.02.2021).